

noj viziji sveta. A ona, već je rečeno, nije nimalo ružičasta.

Hamlet iz Milerove HAMLET MAŠINE koju je izveo teatar -Palah- iz Rijeke (režija Zvonko Tarle), poput Ristićevog Ričarda trećeg, hoda zadatom stazom. No taj put nije pravolinijski. Ovoga puta je reč o rampi po kojoj će Milerov junak, nejasno se sećajući svog elizabetanskog porekla, jurišati, marširati, posrtati, skakati i konačno ostati zauvek zarobljen svojim bespotrebnim znanjima, ugušen obespojkovanjicim strahovima i smrđljivim vlastitim iskustvima.

U kavezu kakav pamte i mnogi Šekspirovi, Bektevi i ko će se setiti čiji još junaci, Davor Moja je smestio ličnost iz teksta ŽOHARI koji je Vittkjević napisao kada je imao samo osam godina. Tu, u zverinjaku savremenog sveta, u laverintu nepojamnih odnosa, osvetljene jedino svetlošću baterijskih lampi, svoje glumce reditelj je prepustio orvelovskoj mori iščekivanja grozničkih nemani kojih ne dolaze iz svemira poput vanzemaljaca H. Dž. Velsa, već iz tamnih kutaka same čovekove sveti.

ZIVOT MIKELANDELA (tekst, režija i scenografija Milan Vukotić) prijepolskog A. P. »Doma Revolucije«, obračun je sa mitovima u kojima živimo, počev od onih koji još uvek komotno uživaju u udžbenicima opštite istorije i istorijske umetnosti, pa sve do onih koji su kao temeljne vrednosti ugradeni u civilizaciju kojoj pripadamo. U ovoj predstavi, ironičan pristup toj celokupnoj tradiciji, pa i onoj teatarskoj, izražen i kroz izvanrednu scenografiju koja nadilazi puki dekor i gradi složeni asocijativni likovni teatar, nije od one vrste »ironične distante« koja ne obavezuje autora, već pravi čudesnu paučinastu mrežu racionalnog i iracionalnog u kojoj ostaje zapreten i svaki umetnički pokušaj objašnjenja sveta.

Mreža kao simbol stupice igra važnu ulogu i u trominutnom PROJEKTU A »Homo Ludens« iz Zagreba. I ovde se čovek koprca zarobljen iracionalnim nitima nečega što mu je strano, no u tom naporu, kako ga vide autori etide, postoji logika harmonije makar ona delovala i kao konglomerat tek naizgled nespovjedivih elemenata: duhovne muzike sa magnetofonske trake, ritma udaraljki sa scene, pravilnih geometrijskih oblika koji slobodno lebde iznad rečene bezoblične mreže, jasnoće scenskog izraza, precizne definicije teatarske situacije gde je publika smeštena u prostor klasičnog pozorišta – kutije i iskoraka izvan tog zadatog prostora upotreboom mirišljave izmaglice koja se širi s pozornice.

Ništa manje bolno koprcanje, ovoga puta i lako prepoznatljivoj stvarnosti, smo videli i u MEGALOPOLISU 52,48 beogradskog »Krsmanca« (režija i scenski pokret Ivan Klemenc) – zapravo nizu kratkih pantomimskih vežbi, logično i osmišljeno povezanih u jedinstvenu celinu. Sklop radnji u kojima se ogleda svakodnevica mladi glumci su prikazali kao tužno, a na trenutke i užasno, robovanje savremenog čoveka navici, usamljenosti i svemu onom što prečesto označavamo sintagmom »urbani život«. Pojava ove vrste visoko stilizovanog scenskog pokreta, bez obzira na to što ne predstavlja iznenadenje u kontekstu alternativnog izraza, ogromno je ohrabrenje za budućnost amaterizma u glavnom gradu.

PROMETEJ kojeg je na osnovu Eshila u »Mostarskom teatru mladih« režirao Sejo Čulić, snažno barata elementima fizičkog teatra, ali hrabro i pametno »u igru« ponovo uvodi pevane horske partie i intenzivira ulogu antičkog hora pa Okeanije tako postaju Titanovi satrapnik u pobuni protiv Zevsove moći. Na žalost, ova koncepcija, ma kako bila scenski

efektna, postaje neuverljiva kada eshilovski (pretpostavka o sadržaju i smislu poslednjeg dela trilogije) kalkuliše s Nadom u konačnu pobedu Pravde.

Branko Sušec, stari poznanik bramsovske publike, u svom autorskom projektu MIŠELUK (Dramska radionica »Inat«, Pula) rekonstruišeao je čudan i zagonetan ritual. Samo po sebi to ne bi predstavljalo mnogo više od odavanja počasti ritualnom teatru da veliki broj mlađih Puljana nije izvanredno upriličio ovaj hepeć na beogradskim ulicama. Iako je do kraja ostalo nejasno u čiju slavu i zbog čije milosti se vrši ritual žrtvovanja (osim ako to nije učinje-

no zbog lažnih idola kakve propovedaju masovni mediji što je bilo naznačeno na prilično banalan način) ipak je spoj ritualnog i uličnog teatra dao više nego zadovoljavajuće rezultate.

Lažni mitovi su, međutim, pobedili većinu preostalih predstava sa ovogodišnjeg BRAMS-a. Jedan od najvećih i najopasnijih je pogrešno uverenje da amatersko bavljenje pozorištem automatski garantuje čistotu i nevinost. Pogrešno je, takode, i uverenje da je amaterizam, sam po sebi, oslobođen briga kojima nas bombarduje ostatak sveta lišen ljubavi. Zar je potrebno napominjati kako se Slovenci, iako pozvani, ipak nisu pojavili.

u noći aleksandra trešnjić

*

Potp crnih ruža
u snovenju bdi.

A nad vrhovima oblaka
more pljušti rosama.

*

Kapsula ulja
preliva vagu
trošnog života
na memljivom ledu
u vrtlogu smrti.

*

Jezični slom
vrca iz ustiju galebova.

Dreči, huhči, tupara
po nemilim ravnicanima sumraka.

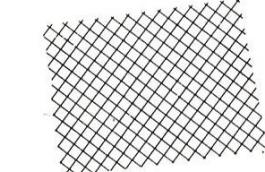
I kut traži
da uništi srce tromo

*

Bezglave hijene grabe
Ulične figurine
U ružičnoj noći,
Ostavlajući tragove
Prašnjave i vlažne
Po pločnicima modrim,
Grebući udovima izlomljenim
Stižu na otok udesa
Cvileći.

NA KRAJU PUTA

Gledam hordu
mahnitu, užarenu, zaglibljenu
u astralnu spiralu.
I stanem. I
vidim pad u etar.
I gurnem se.

U NOĆI

Razlezljalo njihanje
udaralo o zidove neme
o popločane skaline
noseći dah vesele oluje
od njega do mene.

A razgaljeni mutni
povici, urlici, krlici
utapali su
u svežu melodiju noći
mene i njih.

NJEGOV

Ovlažen pogled
očiju mūtnih
govorio je
o izgubljenoj pučini
o ljudljjanju u podnožju
o zatalasanoj nebeskoj sreći,
dok dodir nežan
tumara belinom pustoši
uranjujući u nabujale pore
čežnjivođ vremena.

LICE SUDBINE

Tu godinu dočekao sām
u vazdušnoj memli,
u širenju devičanskog mirisa slutnji.

Sedeo sām
uz sagorelu sveću ubledelog sna
osluškujući andeosku melodiju zvonika noći.

Ležao sām
u senovitom koritu i mišljao
uvele drvo ljubavi.

Od broja 353-354 u radu redakcije časopisa »Polja« učestvuju novi članovi uredništva: LJUBIŠA DESPOTOVIĆ i SAŠA RADONJIĆ.

Obaveštavamo saradnike i čitaocu Polja da je došlo do promene poštanskog faha. Molimo Vas da u buduće rukopise šaljete na poštanski fah 220.

Izvinjavamo se čitaocima i saradnicima Polja što je u poslednjim brojevima Polja načinjeno mnoštvo štamparskih omaški.

Broj 351: temu broja ČITANJE FROJDA priredio je Obrad Savić.

časopis za kulturu, umetnost i društvena pitanja, novi sad, katolička porta 5, telefon (021) 28-765

ureduju: ljubiša despotović, silvija dražić, zoran derić, petru krdu, alpar lošonc, miroslav radojković i saša radonjić ☆ glavni i odgovorni urednik franja petrinović ☆ tehnički i likovni urednik cvetan dimovski ☆ sekretar redakcije radimila gikić ☆ lektor sanja štefan ☆ članovi izdavačkog saveta: bosiljka bojanović (predsednik), tanja durić, biljana cvetković, rada čupić, dušan radak, boško ivković, dušan mihailović, dušan patić, danica grubač, simon grabovac (delegati šire društvene zajednice) radimila gikić, radmila cvijanović lotina, vladimir kopić, franja petrinović i čedomir keco (delegati izdavača) ☆ izdaje nišro »dnevnik«, novi sad, bulevar 23. oktobra 31 ☆ direktor nišro »dnevnik« jojan smederevac ☆ osnivač pokrajinska konferencija saveza socijalističke omladine vojvodine ☆ časopis finansira sif kulture vojvodine ☆ rukopise slati na adresu: redakcija »polja«, novi sad, poštanski fah 220, žiro račun 65700–603–6324 nišro »dnevnik« oour »redakcija dnevnika«, sa naznakom za »polja« (godišnja pretplata 5.000 dinara, za inostranstvo dvosruk) ☆ na osnovu mišljenja pokrajinskog sekretarijata za nauku i kulturu broj 413–152/73 časopis je oslobođen poze na promet proizvoda i usluga ☆ tiraž 2.000 primeraka